

MISTERELE PLANETEI ALBASTRE

„...sufletul omenesc este legat, parcă, tot mai mult de biografia Pământului, pe care ne-am născut cu toții și despre care știm încă atât de puțin.”

Thor Heyerdahl

*Suport de curs - programă opțional
clasa a III a
Autor: prof. învă. primar Florina Moroșanu*

Misterele Planetei Albastre
Programă opțional

Autor: prof. înv. primar Florina Moroșanu
Școala Gimnazială Nr. 24 „Ion Jalea” Constanța
Clasa: a III-a

Arii curriculare implicate:

- ✓ Limbă și comunicare
- ✓ Matematică și Științe ale naturii
- ✓ Om și societate
- ✓ Consiliere și orientare
- ✓ Arte și Tehnologii

Durata: un an școlar

Curriculum la decizia școlii

Număr de ore pe săptămână: 1 oră

Notă de prezentare

Copilăria este perioada în care setea de cunoaștere este nemărginită. Dorința copiilor de a afla informații diverse legate de tot ceea ce îi înconjoară este imensă, încât în mintea lor se nasc în fiecare minut nenumărate întrebări referitoare la ceea ce văd, ceea ce aud, ceea ce trăiesc și simt.

Afluxul de informații este mare, iar copiii au la dispoziție surse variate pentru a se informa, încât, în acest context, consider că pot cu ajutorul acestui opțional, să îi ajut să-și răspundă la o parte din întrebări, le pot orienta atenția spre emisiuni utile și interesante din media, îi pot ajuta să caute răspunsuri în enciclopedii, cărți și reviste.

Planeta Albastră este o planetă încărcată de enigme, de fenomene și curiozități ce așteaptă să fie descoperite. Ea poate să țină loc de profesor, de sfătuitor, te face să te întrebi în permanență, să cauți și să dai răspunsuri, nu te obosește, ci din contră, te întreamează.

La nivelul acestui opțional, științele, literatura și artele se regăsesc într-o construcție unitară, ca o dovadă a sensibilității umane care se poate exprima printr-o varietate de modalități, astfel încât, elevul să aibă posibilitatea să se exprime în funcție de capacitățile sale individuale.

Copilul va putea face observații directe asupra mediului natural apropiat sau îndepărtat, pentru a cunoaște o extraordinară lume populată de plante și animale, va descoperi și studia un întreg univers, prea puțin cunoscut încă de el.

Cu ajutorul acestui opțional, le voi propune elevilor alcătuirea unui portofoliu individual, determinându-i astfel, să caute informații suplimentare, să le selecteze, să le ordoneze, să le comunice, stimulându-se astfel unii pe alții, dezvoltându-și imaginația și cultivându-și dorința de a călători.

Competențe generale:

Receptarea, analizarea și prezentarea componentelor mediului natural apropiat și îndepărtat prin apelarea la surse variate de informare.

Identificarea și înțelegerea cauzelor și efectelor unor fenomene din mediului natural apropiat și îndepărtat.

Dezvoltarea capacității de comunicare și a folosirii informațiilor științifice.

Competențe specifice:

1. Decodificarea componentelor mediului natural apropiat și îndepărtat din perspectiva informațiilor științifice și a textelor literare.
2. Descoperirea cauzelor și efectelor unor fenomene naturale, identificând ceea ce se petrece la nivelul solului și al subsolului.
3. Identificarea caracteristicilor mediilor naturale și stabilirea de conexiuni simple între viețuitoare și mediu.
4. Dezvoltarea deprinderilor de explorare elementară a mediului înconjurător prin contactul direct cu natura înconjurătoare și cu literatura de specialitate.
5. Dezvoltarea capacității de comunicare, a folosirii noțiunilor științifice, respectiv, a terminologiei științifice.
6. Valorificarea informațiilor prin obținerea de produse, obiecte, lucrări, construcții tematice, dovedind inițiativă și creativitate în execuție.

Nr.crt	Competențe specifice	Activități de învățare
1.	Decodificarea componentelor mediului natural apropiat și îndepărtat din perspectiva informațiilor științifice și a textelor literare.	<ul style="list-style-type: none"> - viziunea unor filme, emisiuni TV, în vederea observării mediului natural apropiat și îndepărtat; - investigarea și perceperea informațiilor, imaginilor, articolelor din ziare și reviste de specialitate; - reprezentarea/ desenarea elementelor despre care se discută; - excursie „Complexul Muzeal de Științe ale naturii Constanța”;

		<ul style="list-style-type: none"> - orientarea pe harta și pe globul geografic; -completarea unor tabele comparative; -discutarea modalităților de protecție a mediului; -completarea de rebusuri; -organizarea de concursuri pe grupe.
2.	<p>Descoperirea cauzelor și efectelor unor fenomene naturale, identificând ceea ce se petrece la nivelul solului și al subsolului.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - observarea dirijată a imaginilor ce reprezintă vulcani peșteri, cascade, urmări ale unui cutremur; -culegerea de informații referitoare la temele observate; - realizarea machetei unui vulcan; -identificarea și comentarea cauzelor care determină apariția unor fenomene naturale; -stabilirea relației cauză/efect, privind producerea unor fenomene naturale; -excursie – Vulcanii noroioși – Buzău; -completarea unor fișe de observație; - vizionarea unor emisiuni TV, filme documentare; - povestiri, legende referitoare la efectele negative produse de anumite fenomene naturale; -căutarea și selectarea de informații referitoare la credințe, obiceiuri, tradiții; - identificarea acțiunilor negative ale omului în relația sa cu mediul; -realizarea unor afișe, postere, desene; -completare de rebusuri.
3.	<p>Identificarea caracteristicilor mediilor naturale și stabilirea de conexiuni simple între viețuitoare și mediu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -colectarea și prelucrarea unor materiale referitoare la mediile naturale observate; -identificarea unor conexiuni simple, logice între viețuitoare și mediul natural; -analiza dirijată a unor imagini pe temele discutate; -completarea unor fișe de observație; - vizionarea unor filme, emisiuni TV, în vederea observării mediului natural apropiat și îndepărtat; -documentarea în privința speciilor de plante și de animale dispărute sau pe cale de dispariție; - documentarea în ceea ce privește acțiunile distrugătoare ale omului în relația sa cu mediul; -realizarea unor afișe, postere, desene;

4.	Dezvoltarea deprinderilor de explorare elementară a mediului înconjurător prin contactul direct cu natura înconjurătoare și cu literatura de specialitate.	<ul style="list-style-type: none"> -jocuri de rol; -completarea unor rebusuri; -organizarea unor concursuri pe grupe. <ul style="list-style-type: none"> -inițierea copiilor în vederea consultării literaturii de specialitate, reviste, enciclopedii, albume, filme documentare, emisiuni TV; -culegerea de informații referitoare la temele observate; -completarea unor fișe de observație; -realizarea unor albume foto, colecții de imagini, de texte literare adecvate temelor studiate; -realizarea unor afișe, postere, desene; -jocuri de rol; -completarea unor rebusuri.
5.	Dezvoltarea capacității de comunicare, a folosirii noțiunilor științifice, respectiv, a terminologiei științifice.	<ul style="list-style-type: none"> -organizarea unor concursuri pe grupe; -formulare de întrebări și răspunsuri; -completarea unor texte lacunare, diagrame și hărți; -inițierea copiilor în vederea consultării și utilizării de dicționare, reviste de specialitate, atlase, enciclopedii, albume, filme didactice; - exprimarea propriilor păreri în legătură cu temele discutate; -expunerea unor argumentări simple cu privire la producerea și urmările anumitor fenomene; -organizarea unui concurs de afișe privind protecția mediului înconjurător; - selectarea și comentarea unor fragmente literare pe tema „Natura – prietena mea” ; - completarea de rebusuri tematice; - jocuri de tipul: „Observă, analizează, răspunde!” - povestirea unor întâmplări petrecute în mijlocul naturii trăite direct de către copii; - dialog între grupe de elevi, privind informațiile obținute în urma explorării mediului natural apropiat; -realizarea unei colecții de imagini.
6.	Valorificarea informațiilor prin obținerea de produse, obiecte, lucrări, construcții tematice, dovedind inițiativă	<ul style="list-style-type: none"> -realizarea unor produse care să îmbine forme variate de exprimare artistică; -ilustrarea unor fenomene și fapte științifice prin desen

	și creativitate în execuție.	sau creații practice; -colecții de imagini pentru portofoliu: „Prietenii ai naturii” sau „Dușmanii ai naturii”; -concurs de desen: „Cum pot eu să protejiez mediul înconjurător?”; -concurs de fotografie : „Micul fotograf surprinde frumusețea mediului înconjurător”; -realizarea unor afișe, postere, desene.
--	------------------------------	---

Conținuturile învățării:

- ✓ Planeta Pământ
 - Universul
 - Sistemul Solar
 - Terra, Planeta Albastră
 - Continentele
 - Mări și oceane
 - Medii naturale
 - Curiozități despre Terra
- ✓ Mistere ale reliefului și apelor
 - Vulcanii
 - Cutremurele de pământ
 - Deșerturile
 - Peșterile
 - Cascadele
- ✓ Mistere din lumea plantelor și a animalelor
 - Fabuloasa lume a plantelor
 - Misterioasa lume a animalelor
 - Animale dispărute în timp - dinozaurii
 - Mirajul perlelor
 - Chihlimbarul
- ✓ Frumusețile peisajului românesc
- ✓ Salvați Pământul

Sugestii metodologice:

Metode și procedee: conversația, povestirea, descrierea, explicația, lectura explicativă, observația dirijată, demonstrația, problematizarea, jocul didactic, brainstorming, explozia stelară, Știu/ Vreau să știu/ Am învățat, Predarea-învățarea reciprocă, Turul galeriei;

Mijloace de învățământ : filme, ppt-uri, hărți, glob geografic, planșe didactice, pliante, enciclopedii, atlase, albume foto.

Forme de organizare : frontală, individuală, pe echipe, în perechi;

Resurse temporale: un an/ o oră pe săptămână

Resurse umane: elevi, clasa a III a

Resurse spațiale: sala de clasă, diverse locații;

Modalități de evaluare:

- Metode tradiționale de evaluare:

1. Probe scrise

- ✓ teste
- ✓ rebusuri
- ✓ jurnal de călătorie

2. Probe orale

- ✓ jocuri didactice
- ✓ concursuri
- ✓ povestiri, texte

3. Probe practice

- ✓ afișe , postere
- ✓ desene, colaje
- ✓ machete
- ✓ expoziție cu lucrări

- Metode alternative de evaluare:

- ✓ Portofoliul
- ✓ Proiectul
- ✓ Lapbook

Produse finale:

- Proiecte pe teme studiate
- „Continentele lumii” – lapbook
- „Pe urmele animalelor dispărute” – poster cu imagini și informații despre dinozauri
- Vulcanul – machetă
- Realizarea unei mape „Știați că...”

Bibliografie:

1. Beaumont, Emilie, Descoperim mările și oceanele, Editura Aramis, București, 2021
2. Beaumont, Emilie, Marea enciclopedie ilustrată – Universul, Editura Aramis, 2020
3. Grigore, George, V., Peșteri și grote din România, Editura Stefandina, București, 2021
4. Neagu, Anca, **Terra planeta vie**, Editura Regina, Iași, 2001
5. Pârvu, Constantin, Godeanu, Stoica, Stroe, Laurențiu, **Călăuză în lumea plantelor și animalelor**, Editura Ceres, București, 1984
6. Petroaia, Elena, Pârâială, D. Dumitru, Pârâială, Viorica, **Discipline opționale pentru clasele I- IV**, Editura Polirom, Iași, 2000
7. Vodă, Claudiu, Vodă, Ștefan, **Panorama curiozităților lumii**, Editura Aramis, București, 2002
8. Weldon, Owen, Vulcani și cutremure, Editura RAO, București, 2008
9. Woodward, John, Cartea dinozaurilor, Editura Kreativ, București, 2020

Resurse:

- [Continentele lumii - prezentare power point](#)
- [Oceanele lumii - prezentare power point](#)
- [Sistemul Solar - prezentare](#)
- [Secretele Planetei Roșii](#)
- [Steven Andersen - De ce erup vulcanii?](#)
- [Ce sunt cutremurele?](#)
- [Descoperă natura sălbatică a României](#)
- [Curiozități incredibile despre Deșertul Sahara](#)
- [Informații despre vulcani](#)
- [Top 5 erupții vulcanice](#)
- [Erupția vulcanului Etna - 2017](#)
- [Cristofor Columb - Redescoperirea Americii](#)
- [Cele mai mari peșteri din lume](#)
- [Cele mai frumoase 7 peșteri din România](#)
- [Național Geographic - Terra](#)
- [Național Geographic - Secretul perlelor](#)
- [Național Geographic - Dispariția dinozaurilor](#)